

Моніторинг №18
публікацій на тематику
“російські активи, санкції, конфіскації на відбудову економіки України”

14 серпня 2023 року

✚ Держдеп США про арешт Путіна: навряд чи, поки він глава держави

Російський диктатор Володимир Путін навряд чи буде заарештований за злочини в Україні, поки він залишається на посаді глави держави. Про це заявила представниця Держдепу США з глобального кримінального правосуддя Бет ван Скаак, повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на [інтерв'ю "Бабель"](#).

"Національні суди не можуть подолати імунітету глави держави, також глави уряду та міністра оборони. Але навряд чи хтось буде заарештовувати Путіна, поки він глава держави. Якщо він опиниться під вартою іноземного суду, МКС чи української спеціальної палати, то, скоріш за все, це станеться тому, що він більше не буде головою держави. Тож це не причина відмовлятися від інтернаціоналізованої моделі", - заявила вона.

Ван Скаак додала, що "це не означає, що ви не можете розпочати розслідування, підготувати обвинувальні акти проти нього та інших осіб у ланцюгу командування". "Тим більше проти посадовців Міністерства оборони, які планували

та здійснювали агресивну війну, але не мають імунітету”, - зазначила представниця Держдепу США. Відповідаючи на питання про те, чи вартий зусиль трибунал, який не може подолати імунітету президента, Ван Скаак відповіла ствердно.

"Безумовно вартий. У Росії є багато інших високопосадовців, які несуть відповідальність за війну в Україні. Вони обіймають вищі керівні посади, приймають рішення і керують діями, які і є російською агресією. Ці люди мають відповідати за злочин агресії, за будь-які воєнні злочини та звірства. Тому Спеціальна палата для розгляду звинувачень все одно має сенс", - сказала вона.

<https://www.rbc.ua/rus/news/derzhdep-ssha-aresht-putina-navryad-chi-poki-1692039981.html>

- ✚ **Hunting for Ruslan cargo planes. Will Russian An-124 aircraft stuck in Germany and Canada join Ukraine's fleet?**
- ✚ **Російські "Руслани" могли б працювати на Україну і НАТО, але припадають пиллом в аеропортах Канади та Німеччини**

Те, що російський Ан-124 "Руслан" опинився в Канаді, – неймовірно везіння. Велика війна вже тривала три дні і Захід готувався до введення санкцій проти Росії. Однак приватна компанія "Волга-Днепр" вирішила ризикнути – перевезти китайські експрес-тести Covid-19 у Канаду і повернутися назад. Літак приземлився в Міжнародному аеропорту в Торонто 27 лютого. Через кілька годин після посадки Канада закрила повітряний простір для російських літаків. Тепер судно не зможе злетіти до зняття санкцій. Російському екіпажу Ан-124 сказали збирати валізи і їхати додому, а літак залишився в Канаді. Єдине, що тепер може робити власник цього "Руслана", – платити гроші за стоянку і сподіватися на якомога швидше закінчення війни. За даними канадського видання blogTo, "Волга-Днепр" має платити щодня 1 065 дол за простій літака. Зараз борг за паркування становить 560 тис дол.

Така ж доля спіткала в Німеччині ще три Ан-124 російської компанії. Два з них прилетіли в Лейпциг незадовго до вторгнення, а ще один давно стоїть там без двигунів. Німецький авіахаб теж випикує солідні чеки за паркування: сума перевищила мільйон доларів. Щоправда, за даними Bild, росіяни їх сплачують. Імовірно, "Волга-Днепр" сподівається, що Німеччина збереже їхні літаки до кінця війни. На літаки в Канаді та Німеччині одразу поклала око Україна. У квітні 2022 року Святошинський суд заочно заарештував усі 12 "Русланів" компанії "Волга-Днепр". Правове підґрунтя для цього довго шукати не довелося: рішення пов'язане з давньою суперечкою з російським оператором. Її суть у тому, що літаки Ан-124 раз на кілька років потрібно перевіряти та офіційно продовжувати їх термін експлуатації. За міжнародними нормами, це має право робити лише компанія-розробник, тобто ДП "Антонов".

Однак російський оператор "Волга-Днепр" розсварився з "Антоновим" і у 2018 році сам продовжив термін користування літаків. Юристи "Антонова"

вважають російський сертифікат підробкою і попереджають, що це може загрожувати безпеці польотів. Конфлікт став підставою для заочного арешту літаків і їх передавання державному агентству АРМА. Залишилося найскладніше: довести це західним партнерам, конфіскувати "Руслани" та передати їх Україні. Крім згаданої судової справи, Україна наголошує на моральному праві отримати ці літаки як компенсацію за руйнування, які вчинили росіяни.

Конфіскувати "Руслан" у Канаді буде простіше. Це єдина союзна країна, яка ухвалила закон для конфіскації російського майна та його передавання Україні. Навесні Канада наклала санкції на "Волгу-Днепр", а 10 червня видала ордер на арешт літака. У той же день прем'єр-міністр Джастін Трюдо заявив про початок процесу конфіскації цього активу.

"Відповідно до канадського закону про конфіскацію, предметом передавання на користь України може бути не саме конфісковане майно, а сума, що не перевищує чистих надходжень від його продажу. А вже ці гроші можуть бути спрямовані постраждалим", – зазначила заступниця міністра юстиції Ірина Мудра. За її словами, Україна консультується з канадцами і щодо можливості передавання літака.

Знайти покупця для нього непросто. Якщо спиратися на контракт купівлі Ан-124 ОАЕ у 2004 році, то цей літак може коштувати близько 60 млн дол. Крім Росії та України, у світі є лише два оператори Ан-124 "Руслан": Азербайджан та ОАЕ, які мають по одному такому літаку.

Розуміючи, що конфіскація цих літаків зрушила з місця, росіяни почали погрожувати. Дипломати РФ назвали можливу конфіскацію пограбуванням. Насправді "відповідати" мають західні країни, адже Росія ще у 2022 році почала конфіскацію сотень літаків, які належать європейським лізинговим компаніям. "Адекватна відповідь з боку ЄС може допомогти компенсувати збитки і Україні, і постраждалим західним компаніям. Крім "Русланів", на німецьких аеродромах застрягло ще сім суден компанії "Волга-Днепр" на сотні мільйонів доларів, які можуть бути конфісковані на користь потерпілих", – сказала доктор економічних наук, професор Оксана Юринець.

Щоб це сталося, потрібні відповідні закони. Німеччина досі не ухвалила акти для конфіскації російських активів за розв'язану війну. Вона може забрати майно лише за порушення кримінальних законів Німеччини.

"Антонов" має сім літаків Ан-124. П'ять базуються в Лейпцигу і продовжують виконувати замовлення НАТО та цивільні рейси. Конфіскація російських "Русланів" могла би збільшити український парк Ан-124 та відповідно – парк великих транспортних літаків для європейських армій. Українські Ан-124 завжди були літаками порятунку для "темних часів". У 2018 році вони возили генератори і трансформатори в США після урагану, у 2020 році на них перевозили медичне обладнання, у 2021 році – евакуювали німецьких військових з Афганістану.

Оскільки воєнна напруга зростає не тільки в європейському регіоні, а і в африканських та азійських країнах-партнерах ЄС, додаткові транспортні потужності в Європі не були б зайвими. Зрештою, ці літаки можуть возити озброєння і для Збройних сил України на польські аеродроми.

Крім того, авіалінії – головне джерело фінансування ДП "Антонов". Кожен "Руслан" може генерувати кілька мільйонів доларів прибутку на рік. Отримання російських літаків загальною вартістю понад 240 млн дол частково покрито б збитки підприємства, завдані агресором.

Росіяни знищили інфраструктуру на базі "Антонова" в Гостомелі на 1 млрд дол. Підприємству треба шукати кошти на відновлення пошкоджених літаків Ан-12, Ан-22 "Антей", Ан-28, Ан-132 та Ан-124 "Руслан", а також на відбудову найбільшого у світі літака Ан-225 "Мрія".

Юридичний механізм має змусити росіян платити за завдані Україні збитки. Тобто судити мають за участь компанії та її власників в агресії, а не за несплату податків, боргів, відмивання коштів та інші гріхи. Російські бізнесмени не порушують стільки європейських законів, щоб конфіскувати в такий спосіб бодай чверть їхніх активів. Потрібно змінювати правила і впроваджувати нові механізми, а не шукати лазівки в чинному законодавстві.

Німеччина в травні приєдналася до створення Реєстру збитків. Однак це не матиме жодного сенсу, якщо не будуть знайдені сотні мільярдів доларів на компенсацію жертвам російської агресії. Наразі ж російські літаки-гіганти залишаються на аеродромах, а яхти олігархів – у бухтах, втрачаючи свою вартість та нагадуючи про толерантність влади до злочинів країни-агресора.

<https://www.epravda.com.ua/publications/2023/08/14/703148/>

<https://www.pravda.com.ua/eng/articles/2023/08/12/7415315/>

13 серпня 2023 року

РФ почала застосовувати проти України "Шахеда" власного виробництва – CAR

Росія почала виробляти і застосовувати для атак на Україну власну версію іранських дронів-камікадзе "Шахед". До такого висновку дійшли аналітики незалежної британської дослідницької групи Conflict Armament Research, вивчивши збиті українськими військовими безпілотники.

Джерело: [доповідь CAR](#). У доповіді зазначається, що безпілотники виглядали як іранські "Шахеда-136", проте експерти виявили у них електронні модулі, які РФ використовує для будівництва своїх розвідувальних БПЛА.

У CAR вважають, що збиті дрони "Герань-2" були зроблені в РФ, а не в Ірані. Зазначається, що конструкції корпусу та внутрішні модулі, зокрема, які використовуються для навігації, у цих безпілотників мають значні відмінності від

іранських дронів. У дослідженні наголошується, що ці безпілотники, так само як і іранські "Шахеда", майже повністю виготовлені з компонентів, які були зроблені за межами РФ. Експерти ідентифікували близько 100 компонентів у більш ніж 30 модулях у збитих дронах. Їхніми виробниками виявилися 22 компанії із 7 країн, зокрема з РФ. Більшість компонентів було випущено фірмами, головні офіси яких розташовані в Китаї, Швейцарії і США, а 12 компонентів виробили вже після повномасштабного вторгнення Росії в Україну, встановили дослідники CAR.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/13/7415349/>

12 серпня 2023 року

✚ У Латвії пропонують оприлюднити список компаній, які співпрацюють з РФ

На порталі громадських ініціатив Латвії збирають підписи, щоб опублікували список латвійських компаній, які здійснюють експорт до Росії

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на [Delfi](#). Автор ідеї Зігмар Дзеніс зазначив, що попри розв'язану Росією війну, кілька сотень латвійських компаній продовжують співпрацювати з РФ. Він вважає, що потрібно опублікувати список тих, хто досі працює на російському ринку.

Дзеніс повідомив, що у 2019 році експорт з Латвії до Росії здійснювали 1095 компаній, тоді як за перші п'ять місяців 2023 року їх залишилося лише 307. У травні цього року найбільше експортувалися такі продукти, як алкоголь, продукти харчування, хімія, медикаменти, машини, механізми, електроустаткування, текстиль. Активіст закликав змінити норму про таємницю на комерційну інформацію та зобов'язати Міністерство економіки надавати ЗМІ інформацію про латвійські компанії, які здійснюють експорт до Росії.

Міністерства юстиції Естонії та Латвії домовилися про співпрацю у сфері розробки механізму, який дозволить [конфіскувати російські активи на користь України](#).

<https://www.rbc.ua/rus/news/latviyi-proponuyut-oprilyudniti-sписок-kompaniy-1691872078.html>

✚ Голод 1933-го і терор 2023-го: що між ними спільного і як відновити експорт зерна? Дискусія у Вашингтоні

«Використання голоду і перетворення їжі на зброю – це одна з найжорстокіших форм тортур та підкорення людей. Ця дискусія проходить у дуже знаковий період в історії – 90-а річниця примусового голоду, якому Йосип Сталін піддав народ України», – наголосила конгресвумен Марсі Каптур, яка очолює групу підтримки України в конгресі США.

Вона провела пряму паралель між Голодомором-геноцидом у 30-х роках в Україні і тим, як Росія штучно створює продовольчу кризу у світі сьогодні. Тоді Москва намагалась задушити українське селянство, а зараз тероризує увесь світ, каже Каптур. «Близько 7 мільйонів українців та інших народів, які живуть в Україні, померли в 1932–33 роках, коли Радянський Союз вилучав силою зерно. Так само як Росія зараз забирає його, бомбардуючи зернові сховища в Одесі та інших місцях», – зазначила Каптур. Конгресвумен Марсі Каптур вважає, що для просування своїх інтересів у Вашингтоні Україна має активніше використовувати інформаційну зброю. Вона додає, що не дарма порівняла Голодомор Сталіна і зерновий шантаж Путіна. «Я громадянка США та представниця чудових людей, яким я маю честь служити, більшість американців мають невелике уявлення про глибину страждань під час голоду. Я хочу сказати моїм українським друзям – не слід недооцінювати значення ваших архівів та музеїв. Потрібно розповідати особисті історії людей», – пояснила Каптур.

<https://www.radiosvoboda.org/a/holod-1933-teror-2023-putin/32545414.html>

11 серпня 2023 року

США ввели санкції проти російських олігархів Авена та Фрідмана

Сполучені Штати ввели санкції проти російських олігархів Михайла Фрідмана та Петра Авена. Про це повідомляє [РБК-Україна](#) із посиланням на [прес-службу Міністерства фінансів США](#).

Крім них, до списку санкцій також потрапили російські бізнесмени Герман Хан і Олексій Кузьмічов, а також Російський союз промисловців і підприємців.

Раніше Фрідман і Авен потрапили до списку "корупціонерів і розпалювачів війни", а з лютого минулого року всі четверо бізнесменів перебувають під санкціями ЄС. Зазначимо, що цього разу Вашингтон вніс до санкційного списку власників російського "Альфа-Банку". Найбільший приватний банк у Росії посідає четверте місце за розміром активів. За підсумками 2021 року кількість приватних клієнтів зросла до 22 млн. Кількість корпоративних клієнтів перевищила 1 млн. У роздрібному сегменті банк посідає третє місце з часткою понад 5%.

25 лютого, [Європейський союз запровадив санкції проти](#) трьох приватних банків Росії. До списку потрапив "Альфа-Банк".

<https://www.rbc.ua/rus/news/ssha-vveli-sanktsiyi-proti-rosiyskih-oligarhiv-1691765823.html>

Невдала спроба: російські олігархи масово видаляють з біографій згадки, що пов'язують їх із Росією

Так, російські мільярдери щосили позбавляються сторінок у своїх біографіях, які пов'язують їх з агресором. Навіть ті багатії, які продовжують володіти активами в Росії, вносять зміни в життєписи про себе, намагаючись відбілити репутацію й не потрапити під санкції Заходу. Про це повідомляє [DW](#). Хто захотів "очиститися":

1. Співзасновник інтернет-сервісу "Яндекс" Аркадій Волож. Бізнесмен прибрав майже всі згадки про зв'язки з Росією та СРСР зі свого сайту. Тепер Волож називає себе "ізраїльським підприємцем, який народився в Казахстані".

2. Інвестбанк'єр Рубен Варданян, який тривалий час очолював російську компанію "Трійка-діалог" у Москві. Тепер Варданян – фінансист "вірменського походження". Компанія "Трійка-діалог" належить "Сбербанку", який перебуває під санкціями Заходу. У вересні підприємець, статки якого раніше оцінювали в 1 млрд доларів, відмовився від громадянства Росії та переїхав до Нагірного Карабаху.

3. Співвласник і голова наглядової ради консорціуму "Альфа-Груп" Михайло Фрідман. Росіянин є підсанкційною особою. Так, він вирішив називати себе "народженим в Україні російсько-ізраїльським бізнесменом".

4. Голова "Ренови" Віктор Вексельберг. Цей діяч фігурує у списках санкцій США від 2018 року. Він підкреслює, що "народився в Україні і є громадянином Кіпру".

5. Мільярдер Юрій Мільнер. Від 24 лютого 2022 року його сторінку у "Вікіпедії" редагували 44 рази, а ще майже 30 правок очікують підтвердження. Мільнер ніяк не визначиться, чи то він "ізраїльський інвестор", чи то "ізраїльський підприємець російського походження". Однак виправлення не було підтверджено, тож чоловік залишився "російським мільярдером".

6. Ексголова ради директорів "Альфа-Банку" Петро Авен. Його сторінку від початку повномасштабної агресії Росії проти України редагували 141 раз. Зараз Авен фігурує як "російський і латвійський мільярдер".

<https://tsn.ua/svit/nevdala-sproba-rosiyski-oligarhi-masovo-vidalyayut-z-biografiy-zgadki-scho-pov-yazuyut-yih-iz-rosiyeyu-2388769.html>

На болотах закінчуються гроші. Центробанк РФ попередив про ризики вичерпування Фонду національного добробуту

Центробанк (ЦБ) країни-агресора РФ випустив звіт, в якому йдеться про серйозні ризики вичерпування коштів з Фонду національного добробуту (рос. ФНБ) через [низькі нафтогазові доходи](#). Про це пише [The Moscow Times](#).

У проєкті грошово-кредитної політики ЦБ на період з 2023 до 2026 року вказано, що головним фактором вичерпування стануть базові нафтогазові доходи (НГД) вартістю 8–8,3 трильйона рублів (80,6 — 83,6 мільярда доларів США). На думку регулятора, якщо буде недостача від надходжень, то ФНБ змушений буде покривати цю різницю.

Банківський регулятор країни-агресора РФ вважає, що у випадку недостатнього надходження з доходів від нафти та газу йому доведеться підвищити податки для нафтогазового сектору.

Наразі ЦБ країни-терориста розглядає три сценарії: «базовий», «з можливістю фрагментації» та «ризикований». Однак навіть аналітики пояснили для медіа, що наразі для економіки РФ «немає ніякого іншого позитивного сценарію, ніж базовий». Другий сценарій — це «посилення фрагментації», при якому російська економіка почне відчувати погіршення торгівлі та санкційного тиску. В цьому сценарії передбачається падіння російського ВВП на 2%, а ціна на марку нафти Urals впаде до 45 доларів за барель. Третій сценарій — ризикований. Представники російського ЦБ прогнозують ймовірну кризу, розгін інфляції до 11–13%, падіння економіки у 2024 на 3–5% і до 3% у 2025 році, а ціна на місцеву марку нафти впаде до 30 доларів за барель.

<https://biz.nv.ua/ukr/finance/viyna-rosiji-proti-ukrajini-centrobank-rf-poperedzhaye-pro-vicherpuvannya-fnb-novini-rosiji-50345646.html>

Russia Oil Passes Price Cap as Export Revenue Hits 2023 High

Російська нафта перевищила ціновий ліміт, оскільки доходи від експорту досягли найвищого рівня у 2023 році. Доходи Росії від експорту нафти та нафтопродуктів у липні зросли на 20% в порівнянні з червнем – до 15,3 мільярда доларів. Про це повідомляє [Bloomberg](#) із посиланням на дані щомісячного звіту Міжнародного енергетичного агентства.

Зазначається, що це максимум з початку 2023 року, проте все ще на 20% менше, ніж у липні минулого року. Обсяг експорту російської нафти у липні залишався стабільним на рівні близько 7,3 млн барелів на добу. Зменшення експорту сирої нафти на 200 тис. барелів на добу Росія компенсувала шляхом збільшення потоків нафтопродуктів. Водночас ціна експортної російської нафти Urals у липні зросла до 64,41 долара за барель, вперше перевищивши обмеження цін, встановлене країнами G7 та Євросоюзу наприкінці минулого року.

За даними агентства, це зростання цін відображає напруженість із постачанням певних сортів нафти після того, як країни ОПЕК+ вирішили додатково обмежити експорт. Крім того, на це вплинуло зростання попиту з боку російських нафтопереробних заводів після проведення ремонтних робіт. Також зростанню цін сприяло рішення Росії скоротити свій експорт нафти у серпні та у вересні, зазначає МЕА. За офіційними даними Мінфіну РФ, середня ціна на нафту марки Urals у липні зросла до 64,37 долара за барель в порівнянні з 55,28 долара у червні, 53,34 долара у травні та 58,63 долара у квітні.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-08-11/russian-oil-revenue-at-eight-month-high-as-price-cap-breached?sref=Y0jVLcFo#xj4y7vzkg>

Russia’s War Economy Expands More Than Forecast Despite Sanctions

Військова економіка Росії зростає більше, ніж прогнозувалося, незважаючи на санкції. Російська економіка завершила чотири квартали спаду з більшим стрибком зростання, ніж прогнозувалося, що поставило її на шлях повернення до довоєнного рівня вже наступного року, коли вона адаптується до впливу міжнародних санкцій.

Через те, що фіскальна політика стає дедалі пом’якшеною на підтримку військових зусиль, валовий внутрішній продукт збільшився на 4,9% у другому кварталі. Попередня оцінка Федеральної служби статистики в п’ятницю була вищою за всі, крім двох, прогнози в опитуванні аналітиків Bloomberg, середній прогноз якого становив приріст на 3,9%. У кварталному вираженні економіка вже демонструє зростання, і сплеск став ще більш відчутним у період з квітня по червень. «Якщо говорити за підсумковим роком, то в 2024 році Росія вже вийде за рівень 2021 року», — заявив у Москві економіст Росбанку Євген Кошелев.

Оскільки Росія намагається залучити більше добровольців до приєднання до невдалого вторгнення президента Володимира Путіна в Україну, вона ризикує створити відтік робочої сили, що може спонукати до переходу до більш вибіркових заходів для призову людей, відсутність яких не буде так сильно відчуватися в ринок праці. Путін минулого тижня підписав закон, який підвищує призовний вік до 30 років з 27 січня і забороняє чоловікам залишати країну після того, як вони отримують цифрове повідомлення про призов. За даними Bloomberg, ці заходи можуть дозволити «цілеспрямовану мобілізацію», яка сприятиме короткостроковому зростанню шляхом зменшення впливу нестачі робочої сили та дозволить економіці досягти довоєнного розміру до середини або кінця 2024 року, незабаром після запланованих президентських виборів. Економіка.

Рубль наближається до 100 за долар після того, як з початку року ослаб приблизно на 25%, падіння голова центрального банку Ельвіра Набіулліна звинуватила в основному в погіршенні умов зовнішньої торгівлі.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-08-11/russia-s-war-economy-is-on-course-to-recover-from-sanctions-hit?srnd=premium-europe>

Зняття санкцій з Пшонки як урок для України від ЄС

"Суд дійшов висновку, що Рада ЄС не встановила, що права заявників на ефективний судовий захист, зокрема на розгляд справи протягом розумного строку, були дотримані українською владою під час кримінального провадження", – йдеться в рішенні Суду. Пшонка та його син вперше потрапили під санкції ЄС у 2014 році як особи, які підлягали кримінальному переслідуванню в Україні за розкрадання українських державних коштів та їх незаконне переміщення за межі України.

За версією слідства, Віктор Пшонка з метою одержання неправомірної вигоди для себе та "підконтрольних" юридичних осіб, організував прикриття від контролюючих та правоохоронних органів незаконного будівництва житлових та нежитлових об'єктів у Києві.

Також провадження було відкрито проти його сина [Артема](#) – колишнього депутата від "Партії регіонів" через незаконне відчуження службовими особами компанії "Київпроект" частини нежитлових приміщень цілісного майнового комплексу за заниженою вартістю, що призвело до завдання збитків державі на суму 22,5 мільйона гривень. Тоді ж в 2014, після його втечі з України, активісти проникли в його маєток, сповнений предметів розкоші, деякі з яких було передано до Національного музею України. Картина з його портретом [в образі Цезаря](#) став символом корупції серед чиновників часів Януковича.

Однак, Пшонка надав Суду пояснення, що протягом цього часу з моменту накладення санкцій, зокрема протягом 8 років не було проведено жодної слідчої дії в межах його кримінальної справи. А досудове розслідування було зупинене декілька разів, востаннє – на початку 2021 і, більше того, справу навіть не передали до суду. Ці аргументи переконали Суд, що Україна неякісно виконує своє завдання щодо цієї кримінальної справи. Таким чином, Суд переконався, що Рада ЄС при внесенні Пшонки та його сина до санкційних списків не встановила, що їхні права на захист і справедливий суд були недотримані. А, отже, санкції мають бути зняті.

Є декілька висновків. Як позитивних, так і негативних.

По-перше, потрібно розуміти, що в таких справах санкції – це додатковий елемент впливу на порушника. Основним має стати якісне кримінальне провадження та розслідування з передачею справи до суду. За таких умов санкції є допоміжним інструментом, який дозволяє зберегти активи за кордоном та зопобігти їхньому прихованню чи перереєстрації на підставних осіб. Критично важливим є дотримання усіх правил і гарантій, зокрема права на справедливий судовий розгляд, яке передбачено ст. 6 Європейської Конвенції з прав людини.

По-друге, санкції під час повномасштабної війни стали одним з найбільш потужних видів зброї. Якраз завдяки санкціям чимало причетних до війни олігархів, російських посадовців, бізнесів і власне сама Росія втратили доступ до більш як 300 мільярдів доларів, які відповідно не були спрямовані на війну проти України.

<https://www.pravda.com.ua/columns/2023/08/11/7415189/>

10 серпня 2023 року

🚩 В АРМА відбулися обшуки у справі про продаж російського аміаку

В Агентстві з розшуку та менеджменту активів (АРМА) 10 серпня відбулися обшуки. Слідчі дії провели в межах кримінального провадження щодо продажу арештованого аміаку у серпні 2022 – березні 2023 років, [повідомило](#) агентство.

Зазначається, що АРМА співпрацює зі Службою безпеки України та Офісом генерального прокурора у цій справі. Голова агентства [Олена Дума](#) наголосила, що АРМА "повністю зацікавлене в об'єктивному розслідуванні правоохоронцями можливих фактів кричущих порушень у ході продажу активів та відбору управителів, які мали місце раніше".

"Національне агентство вкотре офіційно заявляє, що всі проведені конкурси з відбору управителів активами та випадки реалізації арештованого майна будуть ретельно перевірені, а за результатами перевірок буде вжито заходів щодо розірвання укладених договорів та звернення до правоохоронних органів", – йдеться в заяві. Влітку 2022 року суд наклав арешт на 42 тонни аміаку виробництва російських ПАТ "ТольяттіАзот" та АТ "Міндобрива", який зберігався на [Одеському припортовому заводі](#). Аміак передали до АРМА для реалізації, після чого його частинами було продано на відкритих торгах. АРМА реалізувало п'ять партій арештованого аміаку російського походження загальним обсягом 42 000 тонн на загальну суму понад 1,32 млрд грн. Продаж російського аміаку був одним із найдорожчих і найрезонансніших кейсів АРМА. Однак реалізували аміак за ціною значно нижчою за ринкову. Так, в одному із лотів стартова ціна тони аміаку становила майже 30 000 грн, тоді як за даними з відкритих джерел аміак на Прозоро торгується в середньому на \$250-300 (10 000-12 000 грн) дорожче.

Таку різницю голова громадської ради при АРМА Юлія Трестер [пояснила](#) насамперед тим, що, крім ціни за сам товар, покупець змушений сплатити ОПЗ ще близько 10 000 грн/т компенсації витрат на зберігання (зокрема приймання, охолодження, відвантаження) аміаку. Також на покупця лягає сплата ПДВ та митних платежів, бо арештований аміак перебуває у зоні митного контролю. <https://biz.liga.net/ua/all/all/novosti/v-arma-proshli-obyski-po-delu-o-prodaje-rossiyskogo-ammiaka>

Exclusive: Intesa closer to Russia approval on exit as Moscow stance shifts -sources

Ексклюзив: Intesa наближається до дозволу Росії на вихід, оскільки позиція Москви змінюється - джерела

Найбільший банк Італії Intesa Sanpaolo ([ISP.MI](#)) наближається до отримання схвалення від Москви на передачу свого російського бізнесу місцевому управлінню, повідомило джерело, близьке до цього питання, як позиція країни щодо відчуження активів зміни. У минулому Intesa заявляла, що працює над «вибором контрагентів», на які перевантажить свій російський бізнес, але не розкриває прогрес у цьому питанні. Новин про те, що він близький до отримання дозволу на вихід, раніше не повідомлялося. Представник Intesa Sanpaolo відмовився від коментарів.

Закони, які Москва запровадила після того, як вона вторглася в Україну в лютому минулого року, змусили такі банки, як Intesa, отримати дозвіл президента,

щоб розірвати зв'язки з місцевим бізнесом. Указ, підписаний у серпні минулого року президентом Володимиром Путіним, надав йому повноваження видавати спеціальні звільнення від виконання певних угод.

Остаточне підтвердження все ще очікується, і немає впевненості, що воно буде надано, сказав Reuters співрозмовник, який побажав залишитися анонімним, оскільки справа приватна. Intesa обслуговує корпоративних клієнтів у Росії, де на початку війни у 28 відділеннях працювало близько 980 співробітників. Він припинив нове фінансування російських клієнтів і нові інвестиції в російські активи, коли почалася війна. Під тиском європейських органів банківського нагляду, щоб вони розірвали зв'язки з Росією, Intesa працює над зменшенням своїх ризиків, що також включає транскордонні кредити.

На кінець червня Intesa мала 700 мільйонів євро міжнародних кредитів російським клієнтам за вирахуванням резервів і експортних кредитних гарантій, що на 77% менше, ніж у минулому році. Місцеві кредити склали 100 мільйонів євро, що на 66% менше, ніж роком раніше. Загалом на Росію припадає лише 0,2% кредитів клієнтів у всьому банку. З минулого року Intesa намагалася розірвати зв'язки зі своїм місцевим бізнесом, але західні санкції, які вдарили по потенційних покупцях, ускладнили вихід європейських банків, включаючи конкурент UniCredit ([CRDI.MI](#)) і австрійський Raiffeisen Bank (RBI) ([RBIV.VI](#)). Росія.

Генеральний директор RBI Йоганн Штробль заявив цього місяця, що "існує інтерес з боку Росії до придбання банку". Зміна позиції Москви може полегшити плани RBI щодо виходу, прискоривши схвалення уряду, хоча терміни будь-якого такого кроку неможливо передбачити і можуть тривати тижні або місяці, сказав він.

<https://www.reuters.com/business/finance/intesa-closer-gaining-moscows-ok-russia-asset-transfer-source-2023-08-10/>

Кім замінив головного генерала Північної Кореї і закликав готуватися до можливої війни

Найвищий генерал країни, начальник Генерального штабу Пак Су Іль, який обіймав цю посаду близько семи місяців, був звільнений без пояснення причин. Раніше Рі також обіймав посаду начальника генерального штабу армії.

Кім Чен Ін на засіданні Центральної військової комісії також закликав до збільшення виробництва зброї і розширення військових навчань. Минулого тижня він відвідав збройові заводи, де закликав будувати більше ракетних двигунів, артилерії та іншого озброєння.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/10/7414992/>

Work.ua припиняє співпрацю з компаніями, які не вийшли з РФ

Сервіс пошуку роботи Work.ua припиняє надавати послуги компаніям та брендам, які не пішли з Росії, і розриває з ними всі контракти на суму понад 5 млн грн на рік. Про це йдеться в офіційній заяві компанії.

"Сьогодні ми розриваємо контракти на суму понад п'ять мільйонів гривень. Повертаємо ці гроші їхнім власникам і в жодній мірі не хочемо більше бути причетними до діяльності цих компаній в Україні та світі," – заявили у Work.ua.

"На гроші цих компаній росія будує ракети, що летять нищити наші міста і вбивають людей. Поки ці компанії залишаються в росії, ми маємо викреслити їх із нашого життя. Не купувати в них, не надавати послуг, не працювати на них, не бути партнерами. Відмовитися від будь-якої взаємодії з цими брендами та їхніми представниками", – наголосили у Work.ua.

Там додали, що через півтора року повномасштабної війни, точно зрозуміло, який вибір зробили компанії. "З тезою, що вони потрібні нашій економіці, їм вдалося прожити весь цей час. Можливо, це можна було толерувати в перші місяці, коли ринок праці рухнув, все зупинилося і кожне робоче місце годувало ще 10 людей поруч, а ми вірили, що або війна швидко скінчиться, або ці компанії все ж за деякий час вийдуть з Росії", – зауважив співзасновник та CEO Work.ua Артур Міхно.

Work.ua також закликала інші бізнеси відмовитись від будь-якої співпраці з брендами.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/10/703090/>

Підсанкційний співзасновник "Яндекса" через 1,5 роки після вторгнення заявив, що "проти війни"

Співзасновник "Яндекса" Аркадій Волож уперше з лютого 2022 року публічно розкрив свою позицію щодо російського вторгнення в Україну, заявивши, що він "категорично проти варварського вторгнення Росії в Україну".

Як [пише](#) російська служба ВВС, заява Воложа з'явилась незабаром після того, як журналісти звернули увагу на біографію на [особистому сайті](#) бізнесмена - у ній Волож назвав себе ізраїльським підприємцем, який народився в Казахстані.

Росія в біографії не згадувалася як країна, де Волож проживав і вів бізнес.

Воложа з початку повномасштабної війни також неодноразово критикували за відсутність чіткої публічної позиції. "З літа 2022 року "Яндекс" веде переговори про поділ бізнесу на російську і міжнародну частину, щоб Волож мав можливість вийти з російського бізнесу і самостійно розвивати частину проєктів компанії за кордоном", - пише The Bell. "За останній рік мені ставили багато запитань, і особливо багато їх з'явилося цього тижня. Мені б хотілося прояснити свою позицію.

Я категорично проти варварського вторгнення Росії в Україну, де в мене, як і в багатьох, є друзі та родичі. Я в жаху від того, що щодня в будинки українців летять

бомби. Незважаючи на те, що з 2014 року я не живу в Росії, я розумію, що і на мені є частка відповідальності за дії країни”, - стверджує Волож.

Волож додав, що у 2014 році переїхав до Ізраїлю і "відтоді займався розвитком міжнародних проєктів Яндекс". "Але в лютому 2022 року світ змінився, і я зрозумів, що моя історія з "Яндексом" закінчена.

Після початку війни я зосередився на підтримці талановитих російських інженерів, які вирішили покинути країну і почати нове життя. Це виявилось непростим завданням, яке вимагало багато зусиль, уваги та обережності. Зараз ці люди перебувають за межами Росії і можуть почати робити щось нове в найпередовіших галузях технологій. Вони принесуть величезну користь тим країнам, де залишаться”, - стверджує він. Волож додав, що "було багато причин, через які йому доводилось мовчати", але не назвав їх. "Можна сперечатися про своєчасність моєї заяви, але не про її суть. Я проти війни", - резюмував він.

Волож у червні 2022 року потрапив до санкційних списків ЄС. В офіційному журналі ЄС він вказаний як бізнесмен, який матеріально і фінансово підтримує уряд Росії і несе відповідальність за дії або політику, що підриває територіальну цілісність, суверенітет і незалежність України.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/10/703093/>

Виробника алкоголю Bacardi внесли до переліку міжнародних спонсорів війни

Національне агентство з питань запобігання корупції внесло бермудську компанію Bacardi Limited до переліку міжнародних спонсорів війни, оскільки вона продовжує активно працювати в Росії. Агентство зазначає, що Bacardi Limited є найбільшою приватною міжнародною алкогольною компанією у світі, її продукція продається у понад 170 країнах. Серед відомих брендів компанії є бренди Baron Otard, D’USSÉ; джин Bombay; текіла Cazadores; горілка Grey Goose, Eristoff; віскі Dewar’s, William Lawson’s, Aberfeldy, Aultmore, Royal Brackla, Craigellachie, Angel’s Envy й інші напої: Martini, St-Germain, Bénédictine.

Загалом Bacardi володіє понад 200 торговими марками, серед яких однойменний з фірмовою назвою компанії ром, який є найбільш продаваним ромовим брендом у світі. Після початку великої війни Bacardi оголосила про зупинку експорту в РФі припинення вкладень у рекламу, але пізніше ця частина допису зникла з її офіційної заяви.

Зазначається, що компанія продовжила постачати свою продукцію в РФ на мільйони доларів і шукати нових співробітників, публікуючи оголошення про вакансії. Більше того, вихід низки міжнародних брендів з російського алкогольного ринку знизив конкуренцію і створив можливості для тих, хто залишився. Скориставшись ситуацією, російський підрозділ компанії "Бакарди Рус" імпортував товарів на 169 млн дол за рік війни в Україні. Виручка "Бакарди Рус"

2022 року зросла на 8,5%, до 32,6 млрд рублів, а чистий прибуток – до 4,7 млрд: це на 206,5% більше, ніж 2021 року (1,5 млрд рублів), податку на прибуток до бюджету агресора сплачено на суму понад 12 млн дол. США.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/10/703092/>

Майже 90 українських компаній олігархів-партнерів російського ВПК досі не конфіскували - дослідження

В Україні досі не конфіскували 88 комерційних компаній, які прямо чи опосередковано належать 25 російським олігархам, які співпрацюють з російським ВПК. Про це повідомляє проєкт Trap Aggressor від аналітичного центру StateWatch.

Одним з найбільших власників бізнесу в Україні є російський олігарх Михайло Фрідман. Попри націоналізацію "Сенс банку", він наразі прямо чи опосередковано володіє частками у структурі власності мобільного оператора "Київстар", підприємств з виробництва води "Моршинська" та "Миргородська", компанії "Альфа Страхування" тощо. Численні журналістські розслідування доводять, що компанії російської групи "Альфа" Михайла Фрідмана фінансували російські військові заводи, а також надавали послуги страхування для Росгвардії.

Російський олігарх Алексей Мордашов володіє Україні туристичним агентством "Туі" та компанією "Северсталь-дистрибуція". Російська корпорація "Северсталь" Мордашова постачала російським військово-промисловим заводам понад десять марок сталі. Греко-російський бізнесмен Іван Саввіді володіє в Україні компанією з виробництва продукції із пластмаси "Пентопак" та компанією з торгівлі "Атлантик-Пак Україна", які раніше були арештовані та передані до АРМА. Його федерація "Греки Росії" передала автомобілі підвищеної прохідності та генератори "ДНР". Також мають неконфіскований бізнес в Україні Вагіт Алекперов, Алішер Усманов, Юрій Ковальчук тощо. Загалом за підрахунками аналітиків великим російським бізнесменам поки що в Україні належать як мінімум 88 компаній зі сфер енергетики, логістики, промисловості, готельного бізнесу тощо.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/10/703110/>

Суд дозволив націоналізувати завод в Конотопі, власником якого виявився російський сенатор

10 серпня 2023 Вищий антикорупційний суд ухвалив рішення стягнути у дохід держави активи, що належать сенатору Ради Федерації РФ Сергію Калашникову.

"Рішенням ВАКС у дохід держави стягнуто 100% статутного капіталу ТОВ "Мотордеталь – Конотоп", - йдеться в повідомленні.

ТОВ "Мотордеталь-Конотоп" є одним із найбільших заводів у Європі, який займається виробництвом гільз циліндрів для автомобільних, тракторних, корабельних, тепловозних і стаціонарних двигунів внутрішнього згоряння.

Відомими покупцями продукції компанії є Iveco, Mercedes-Benz, Man, Volvo, Renault, Scania, CAT, Rolls-Royce. Виробнича потужність підприємства — 5 000 000 гільз циліндрів на рік. Сергій Калашник - громадянин РФ, російський політичний діяч та підприємець, з 2011 року член партії "Єдина Росія". З жовтня 2020 року обіймає посаду сенатора Ради Федерації федеральних зборів РФ.

Як політичний діяч Калашник у складі Ради Федерації РФ голосував за погодження законів РФ щодо ратифікації "договорів" про визнання так званих "ЛНР", "ДНР", а також після початку повномасштабного вторгнення голосував за погодження федеральних законів, що стосуються "легалізації" анексії територій України. Також Калашник сприяв підготовці РФ до збройної агресії проти України шляхом постачання з підконтрольного підприємства продукції, яка використовувалась для виготовлення військової техніки.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/10/703115/>

Most Russian fuel exports now pricing above G7-imposed price cap

Ціни на більшість російського експорту палива нині перевищують ціновий ліміт, установлений G7. Зростання цін на пальне в Росії відбувається внаслідок стрімкого зростання світових цін на паливо інших країн на тлі [високого попиту](#) та низького рівня запасів. Країни Великої семи, Європейський Союз і Австралія встановили [граничні ціни](#) на російське дизельне та інше паливо, щоб забезпечити постачання на ринки, одночасно обмежуючи доходи Москви після того, як 5 лютого набула чинності заборона ЄС на імпорт цього палива. Заборона ЄС забороняє суднам ЄС перевозити паливо російського походження, якщо продукція не купується за ціною, узгодженою коаліцією, або нижче.

Коаліція встановила максимальну ціну в 100 доларів за барель для продуктів, які торгуються з надбавкою до сирової нафти, головним чином дизельного палива, і 45 доларів за барель для продуктів, які торгуються зі знижкою, таких як мазут і нафта.

Дані Argus показали, що ціни на дизельне паливо, газойль, нафту та мазут російського походження в Чорноморському та Балтійському регіонах за останні тижні перевищили ці обмеження. Згідно з даними, ціна на російський бензин продовжує бути нижче 100 доларів за барель.

На прес-брифінгу минулого тижня високопоставлений чиновник Міністерства фінансів США сказав, що Вашингтон впевнений, що ліміт ціни працює [на](#) скорочення доходів Москви та стабілізацію енергетичних ринків, незважаючи на нещодавнє зростання цін.

<https://www.reuters.com/markets/commodities/most-russian-fuel-exports-now-pricing-above-g7-imposed-price-cap-2023-08-10/>

Попри складнощі, російські санкційні активи в Україні будуть продані на аукціонах – ФДМУ

10 серпня через брак потенційних покупців не відбувся перший аукціон з продажу санкційного майна, на якому ФДМУ планував продати аграрну компанію «Інвестагро». Однак Фонд держмайна продовжує готувати російські активи до приватизації. Вже незабаром ми оголосимо новий аукціон. Наша ціль – щоб усе майно, вилучене в російських олігархів та осіб, які підтримують війну, працювало на перемогу та зміцнювало нашу економіку.

Стартова вартість підприємства становила 55 млн грн – це його балансова вартість. Однак необоротні активи підприємства становлять лише 3,9 млн грн. Левова частка балансової вартості – 21 млн грн – дебіторська заборгованість, тобто кошти, які контрагенти повинні сплатити підприємцю. Окрім цього, інвестор повинен погасити 17,2 млн грн поточних боргів. «Інвестагро» раніше належала російському мільярдеру, акціонеру титанової корпорації ВСМПО-Авісма Михайлу Шелкову. Ця корпорація постачала титанову продукцію підприємствам військово-оборонної промисловості рф, зокрема в межах контрактів на виконання державного оборонного замовлення. Через те, що російський мільярдер сприяв збройній агресії рф проти України, взимку 2023 року Вищий антикорупційний суд України застосував санкції щодо нього, вилучивши в дохід держави його українські активи (100% ТОВ «Інвестагро», 100% ТОВ «ВСМПО ТИТАН Україна», 100% ТОВ «Демурінський гірничо-збагачувальний комбінат», 100% ТОВ «Тай-Мінералс» тощо). В лютому Кабінет Міністрів передав в управління Фонду держмайна вилучені активи Михайла Шелкова, а в липні ФДМУ оголосив перший приватизаційний аукціон з продажу його майна.

<https://www.spfu.gov.ua/ua/news/9910.html>

9 серпня 2023 року

Путін пропонує не повідомляти ООН і Раді Європи про військовий стан у Росії

Президент Росії Володимир Путін вніс до Державної думи проєкт закону, який скасовує необхідність повідомляти генсекретаря Ради Європи про введення чи припинення в РФ військового або надзвичайного стану. Як передає Укрінформ, документ опубліковано в [базі даних](#) Держдуми. Поправки вносяться до федеральних конституційних законів про військове та надзвичайне положення. Згідно з чинними нормами, Росія при запровадженні військового або надзвичайного стану в країні повинна повідомляти генеральних секретарів ООН та Ради Європи про відступ від своїх зобов'язань за міжнародними договорами щодо обмеження прав і свобод росіян. Це зобов'язання відповідало вимогам Конвенції про захист [прав людини](#) та основних свобод.

Путін пропонує виключити із законів згадку про Конвенцію та пункт про інформування генсека Ради Європи. У пояснювальній записці ця пропозиція

пояснюється тим, що «з 16 березня 2022 року щодо РФ припинила дію зазначена Конвенція, а також ратифіковані Росією протоколи до неї».

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3746166-putin-proponue-ne-povidomlati-oon-i-radi-evropi-pro-vijskovij-stan-u-rosii.html>

Bank of Russia Halts FX Buys as Ruble Slumps Near 100 to Dollar

Банк Росії припиняє купівлю валюти, оскільки курс рубля впав майже на 100 за долар. «Це рішення було прийнято для того, щоб зменшити волатильність фінансових ринків», — йдеться в заяві центрального банку ввечері в середу.

Банк не буде купувати валюту на внутрішньому ринку в рамках дзеркальних операцій з Мінфіном згідно з бюджетним правилом Росії, яке було введено для захисту економіки від коливань цін на товари. Продовжуватиметься продаж іноземної валюти, пов'язаної з використанням коштів Фонду національного добробуту, повідомили в центробанку. Рубль послабився приблизно на 24% відносно долара за цей рік, що помістило його в трійку найгірших ринків, що розвиваються, з турецькою лірою та аргентинським песо. Валюта ослабла понад 98 за долар під час торгів у середу та наближається до 100 за долар, рівень, який востаннє спостерігався протягом першого місяця після того, як президент Володимир Путін віддав наказ про вторгнення в лютому 2022 року.

Профіцит поточного рахунку — приблизно різниця між експортом та імпортом — скоротився до 25,2 мільярда доларів за перші сім місяців цього року проти 165,4 мільярда доларів за той же період 2022 року, свідчать дані, опубліковані в середу Банком [Росії](#). За даними банку, у липні профіцит становив 1,8 мільярда доларів порівняно з 17,8 мільярда доларів роком раніше.

Голова Центробанку Ельвіра Набіулліна неодноразово вказувала на погіршення умов зовнішньої торгівлі як основну [причину](#) за обвал рубля, виключаючи інтервенції для підтримки обмінного курсу. Валюта впала майже вдвічі в порівнянні з минулорічним піком контролю над капіталом на тлі збільшення державних витрат, падіння доходів від енергетики та спроби росіян розмістити кошти на іноземних рахунках. Останні [дані центрального банку](#) показали, що великі російські експортери продали 84% своїх валютних надходжень на ринку в червні. Але їхні доходи — ключове джерело твердої валюти для Росії після вторгнення — скоротилися лише до 6,9 мільярдів доларів у липні з 16,8 мільярдів доларів за той самий період [минулого року](#).

Російський аналітик Андрій Кочетков вважає, що якщо цей крок збережеться, то приплив іноземної валюти на російський ринок повинен поступово збільшуватися. Тим не менш, падіння рубля пов'язане не тільки з погіршенням торговельного балансу, а й з відтоком капіталу, включаючи виведення грошей іноземними компаніями.

https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-08-09/ruble-weakens-toward-100-per-dollar-for-first-time-in-16-months?in_source=embedded-checkout-banner#xj4y7vzkg/

✚ Канада розширила санкції проти Білорусі до третьої річниці протестів проти Лукашенка

Уряд Канади в середу з нагоди третьої річниці протестів у Білорусі проти сфальшованих виборів президента оголосив про запровадження санкцій проти дев'яти фізичних та семи юридичних осіб у відповідь на репресії білоруського режиму. Про це йдеться в [повідомленні](#) канадського Міністерства закордонних справ, яке цитує "Європейська правда".

Під санкції Канади потрапили урядовці, судді й соратники режиму, зокрема голова Білоруського державного телебачення Іван Ейсмонт, а також Міноборони, внутрішні війська МВС Білорусі та військові виробничі та технологічні компанії.

"Канада найрішучішим чином засуджує підтримку білоруським режимом неспровокованого і невинуватого вторгнення Владіміра Путіна в Україну, яке призвело до загибелі й поранень тисяч людей, переміщення мільйонів, підриву світової економіки і загострення глобальних проблем, як-то продовольча та енергетична безпека", – підкреслили в МЗС Канади. Там також закликали самопроголошеного білоруського президента "негайно забрати свою підтримку загарбницької війни Росії проти України". Раніше санкції з нагоди третьої річниці масових протестів проти білоруського режиму оголосили [Європейський Союз](#), Велика Британія і [Сполучені Штати](#).

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/9/7167311/>

✚ США ввели нові санкції проти Білорусі до річниці протестів проти режиму Лукашенка

Міністерство фінансів США оголосило про запровадження санкцій щодо низки білоруських фізичних і юридичних осіб з нагоди третьої річниці масових протестів у Білорусі через сфальшовані президентські вибори.

Нові санкції США стосуються 8 фізичних та 5 юридичних осіб, а також одного повітряного судна. За даними Мінфіну США, підсанкційні особи причетні до репресій білоруського режиму проти громадянського суспільства, співучасті у війні Росії проти України та збагачення Олександра Лукашенка.

Санкції наклали на 3 державні підприємства – найбільший держперевізник Білорусі "Белавія", а також борт Лукашенка EW-301PJ; "Мінський завод цивільної авіації", причетний до ремонту російської техніки; та Білоруський металургійний завод. У санкційному переліку опинились також директор Білоруського металургійного заводу Дмитро Корчик і його дочірнє підприємство, зареєстроване

у Маямі; департамент фінансових розслідувань Комітету держконтролю Білорусі та четверо його співробітників, причетних до придушення свободи слова в країні.

Також введені обмеження щодо Олексія Алексіна – одного з “гаманців” Лукашенка, двох його синів і дружини за допомогу білоруському режиму в ухилянні від санкцій.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/9/7414909/>

8 серпня 2023 року

Танкери, які вперше везли російську нафту з портів на Балтиці до Китаю, застрягли на Північному морському шляху

Два танкери класу «Афрамакс», які перевозять російську нафту з балтійських портів Приморськ і Усть-Луга до Китаю через Північний морський шлях, застрягли і маневрують у Східно-Сибірському морі протягом майже трьох діб. Причини цієї ситуації залишаються невідомими. Такий маршрут танкерів використовувався для перевезення сировини до Китаю раніше, але з Мурманська. З балтійських портів зазвичай забезпечувалася Європа, проте, через заборону імпорту російської нафти до Європи з 5 грудня минулого року у зв'язку з війною в Україні, напрям перевезення нафти змінився. Така затримка на шляху може призвести до зміни термінів прибуття танкерів до Китаю, особливо з урахуванням того, що в танкерах може міститися до 224 тисяч тонн нафти. Новий, більш короткий маршрут доставки (його протяжність – 8600 миль) мав зайняти 31–34 дні. Головним нововведенням було перше в історії відправлення нафти через Північний Льодовитий океан з Усть-Луги до китайського Жичжао, згідно з версією Bloomberg. Запланована дата прибуття «Приморського проспекту» до Жичжао – 12 серпня. Проте, згідно з даними VesselFinder, судно тепер направляється до китайського міста Далянь і очікується, що прибуде туди не раніше 23 серпня.

<https://mind.ua/news/20261020-tankeri-yaki-vpershe-vezli-rosijsku-naftu-z-portiv-na-baltici-do-kitayu-zastryagli-na-pivnichnomu-mors>

МОРСЬКІ ДРОНИ: ЗСУ ЗАПРОВАДЖУЮТЬ СПРАВЖНІ САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ. Михайло Гончар

Переможні реляції в низці західних ЗМІ про ефективність санкцій проти РФ за підсумками першого півріччя 2023-го базуються на цифрі скорочення експортної виручки за продані енергоресурси, передусім за нафту та нафтопродукти. Це 46%, але значну частку такого скорочення спричинено зменшенням цін на нафту на світових ринках. Однак головна хиба в тому, що як база порівняння береться минулий 2022 рік. Зменшення цих, рекордних за весь час існування РФ, експортних

нафтогазових доходів на означену вище цифру не призведе до фатального скорочення кремлівського бюджету війни.

Західні аналітичні та розвідувальні організації, наводячи в минулі місяці оціночні дані воєнних витрат РФ поточного року, констатували, що справжні витрати Росії на війну залишаються невизначеними через «відсутність прозорості», зокрема через використання секретних статей бюджету. Як на мене, то було би дивно, якби в Росії це декларували. Радянська і російська традиції не передбачають прозорості у цьому питанні, особливо під час війни. Ймовірно, виносячи за дужки частину «непрозорих витрат», оцінки SIPRI та британської розвідки щодо реальних воєнних витрат Росії були на рівні 2022 року — 85,8 млрд дол. Звісно, це не відповідає реальному стану речей і викликає сумніви в адекватності уявлень аналітиків про сучасну Росію.

Вільнюський саміт НАТО збадьорив Кремль, оскільки там побачили, що страх війни з Росією у наймогутнішого військового альянсу, як і в його найпотужнішого члена — США, тримається на тому рівні, який дозволяє Росії зважати на нього лише вербально, регулярно зондуючи їхню реакцію то знищеним над Чорним морем американським дроном, то крилатими ракетами над Румунією та в Польщі, то білоруськими гелікоптерами над Польщею.

За намаганнями відновити експорт аміаку через Тольятті—Одеса може стояти більш далекосяжний план «аміак в обмін на порох і вибухівку». У Росії наявні виробничі потужності для випуску артилерійського пороху та вибухівки не можуть задовольнити зростаючі потреби виробництва засобів ураження. Водночас низка небагатих країн Близького Сходу і Африки є виробниками порохів і вибухівки та водночас потребують мінеральних добрив для сільського господарства. Цілком імовірно, що могла бути напрацьована схема, за якою певні «бідні країни» отримуватимуть російські добрива, а в Росію постачатимуть вибухову продукцію. Наприклад, Індія, яка є великим імпортером аміаку. До речі, лише близько 70% аміаку використовується для виробництва добрив, а решта — для виробництва вибухових речовин, синтетичних волокон, пластику.

Отже, західні економічні санкції не спричиняють належного ефекту, політичний і дипломатичний тиск на Москву давно не дає жодного результату, тому Київ має діяти за максимально жорстким сценарієм перенесення бойових дій на територію ворога та на морські простори. І не для того, щоб Путін був змушений піти на поновлення зернової угоди. Це вузьколобе бачення отримання ситуативної тактичної перемоги при збереженні та наростанні стратегічної загрози подальшого ураження і нищення ворогом наших промислових активів і логістичних ланцюгів.

<https://zn.ua/ukr/POLITICS/morski-droni-zsu-zaprovadzujut-spravzhni-sanktsiji-proti-rosiji.html>

<https://zn.ua/eng/naval-drones-the-armed-forces-of-ukraine-are-introducing-real-sanctions-against-russia.html>

✚ Санкції не працюють? росія відновила експорт оптики для танків Т-80БВМ і Т-90М "Прорив"

Головний компонент прицілів "Сосна-У" тепловізори Catherine-FC французької фірми Thales. До 2014 року Франція постачала їх до росії. Але потім французькі санкції зупинили експорт тепловізорів. Тому, коли запаси закінчилися, росіяни стали гнати на фронт старі танки. Але, попри санкції, росіяни відновили експорт електронно-оптичних приладів. Як пише журналіст Цапленко, якщо санкції запрацюють реально, російська військова промисловість стане. Якщо цього не відбувається, значить, хтось не хоче, щоб санкції реально працювали.

<https://meta.ua/uk/news/world/84082-sanktsiyi-ne-pratsyuyut-rosiya-vidnovila-eksport-optiki-dlya-tankiv-t80bvm-i-t90m-proriv/>

✚ After attacking Ukraine wheat exports, Russia faces own shipping challenge

Після нападу на український експорт пшениці Росія стикається з власною проблемою доставки. Відсутність кораблів у Росії та зниження прагнення західних зернотрейдерів до бізнесу з Москвою збільшують витрати на транспортування російської пшениці в той час, коли війна в Україні перекинулася в небезпечну близькість до життєво важливих поставок Чорного моря. маршрути.

Президент Володимир Путін пообіцяв замінити українське зерно [російськими поставками в Африку](#) після того, як Москва в липні припинила угоду, яка забезпечувала безпечний прохід українських продовольчих вантажів у Чорному морі, запровадивши де-факто блокаду свого сусіда та [атакуючи сховища](#) в ході ескалації війна. Відповідь України, атаки з морських безпілотників на російський нафтовий [танкер](#) і [військовий корабель](#) на її військово-морській базі в Новоросійську, поруч із великим зерновим і нафтовим портом, додала нових небезпек для транспорту в Чорному морі.

Едуард Зернін, голова Російського союзу експортерів зерна, посилався на потенційне посилення, як він назвав, «прихованих санкцій», які «можуть призвести до збільшення витрат на фрахт і страхування» для Росії. Незважаючи на те, що експорт сільськогосподарської продукції не підпадає під прямі санкції Європи та США, запроваджені після того, як Росія вторглася в Україну минулого року, Москва каже, що обмеження, накладені на банківську діяльність і російських фізичних осіб, є «прихованими санкціями» щодо торгівлі продуктами харчування.

Фінансові ризики та ризики безпеки, пов'язані з торгівлею з Росією, посилені крахом Чорноморського коридору, підвищують витрати на фрахт для Москви та штовхають її на більш старі та менші судна, якими керують менш відомі судноплавні оператори, повідомляє Reuters на основі розмов із 10 морськими моряками. показали страховики, трейдери та судноплавні компанії.

Майк Солтхаус, голова відділу зовнішніх зв'язків провідної компанії зі страхування суден NorthStandard, сказав, що з тих пір, як Сполучені Штати та Європа запровадили санкції, деякі трейдери та страховики побоюються, що кінцеві бенефіціарні власники російських портів і терміналів можуть бути пов'язані з визначеними особами. «Структура власності не є очевидною в ході рутинної чи навіть розширеної належної перевірки», — сказав він, що призводить до «певного небажання брати участь у російських торгівлях».

Російські чорноморські термінали обробляють близько 70% експорту зерна з країни. До них відносяться порти Новоросійськ і Тамань.

<https://www.reuters.com/world/europe/after-attacking-ukraine-wheat-exports-russia-faces-own-shipping-challenge-2023-08-08/>

Колишня компанія McKinsey, що залишилася в Росії, консультує росіян, як збільшити дохід від газу

Компанія "Яков і партнери" (колишня McKinsey в Росії) консультують росіян, як надолужити втрати експортного ринку газу. Як впливає з дослідження аналітиків "Яків і партнери", видобуток газу в РФ у 2023 році через втрату експортного ринку ЄС може впасти на 30 млрд кубометрів від рівня 2022 року і на 120 млрд кубометрів від рівня 2021 року. Виручка газової галузі РФ 2023 року може знизитися вдвічі від рівня 2022 року - з \$165 млрд до \$71 млрд, 2025 року вона збережеться на рівні \$73 млрд. Частка експорту у виручці зменшиться: вона становитиме 50-60% проти 74% 2021 року і 84% 2022 року.

Водночас реалізація запланованих експортних трубопровідних проєктів не дасть змоги компенсувати обсяги, що випали, вважають аналітики.

Так, 50 млрд кубометрів на рік можна буде спрямовувати до Китаю по "Силі Сибіру-2", до 20 млрд кубометрів постачати в Казахстан і Узбекистан, ще близько 10 млрд кубометрів постачати через Туреччину, якщо буде реалізовано проєкт зі створення газового хаба. У сумі до 2030 року ці маршрути можуть забезпечити лише до 80 млрд кубометрів експорту на рік. Щоб компенсувати всі обсяги експорту, що випали, аналітики компанії "Яків і партнери" радять розвивати експортні ЗПГ-проєкти і проєкти у сфері газохімії, а також підвищувати внутрішнє споживання газу, зокрема з боку промисловості, включно з переведенням частини сибірських ТЕС із вугілля на газ після реалізації проєкту "Сила Сибіру-2".

Надолужити обсяги газу можна також буде в найближчі п'ять-сім років, якщо РФ вдасться перебудувати маршрути поставок газу, знайти нових покупців в Азії, а також збільшити потенціал внутрішнього ринку.

Утім, навіть у цьому випадку аналітики дають песимістичний прогноз. Доходи газової галузі залишаться нижчими, ніж 2021 року, аж до 2030 року, але навіть у разі повернення на колишній рівень частка експорту у виручці впаде до 50-60%.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/8/703016/>

Британія розширила санкції, щоб обмежити доступ Росії до військового обладнання

Глава МЗС Великої Британії Джеймс Клеверлі оголосив про нові "знакові" санкції, спрямовані на обмеження доступу Росії до закупівлі військового обладнання. "Європейська правда" з посиланням на повідомлення британського уряду. Деталі: Клеверлі оголосив про запровадження санкцій проти 22 фізичних та юридичних осіб за межами Росії, які підтримують незаконне вторгнення РФ в Україну, а також проти трьох російських компаній, які імпортують електроніку, життєво важливу для російської військової техніки, що використовується на полі бою. Серед тих, хто потрапив під санкції: дві турецькі компанії, Turkik Union та Azu International, за їхню роль в експорті мікроелектроніки до Росії – яка має важливе значення для військової діяльності Росії в Україні; компанія Aeromotus Unmanned Aerial Vehicles Trading LLC, що базується в Дубаї – за її роль у постачанні безпілотників і компонентів для них до Росії; громадянин Словаччини Ашот Мкртчичев – за участь у спробі продажу зброї між КНДР і Росією; громадянин Швейцарії Ансельм Оскар Шмуки – за його роль у російському секторі фінансових послуг, у тому числі на посаді керівника московського офісу компанії DuLac Capital Ltd. Крім того, Британія розширила санкції проти Ірану та Білорусі за їх роль у підтримці російських військових. До санкційного списку увійшли іранські фізичні та юридичні особи, які беруть участь у дослідженнях, розробці та виробництві БПЛА для Корпусу вартових ісламської революції, а також білоруські оборонні організації, пов'язані з виробництвом військових технологій для білоруського режиму, що безпосередньо сприяє незаконній війні РФ.

Велика Британія також запровадила санкції проти трьох російських компаній, що працюють в електронному секторі, за їхню роль у закупівлі західної мікроелектроніки, що перебуває під британськими санкціями і має важливе значення для підтримання російської війни проти України. Як зазначається, російська оборонна промисловість повністю зосереджена на підтримці війни. Не маючи доступу до західних компонентів, російські військові намагаються виробляти достатню кількість високотехнологічного обладнання і зараз відчайдушно шукають іноземне озброєння.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/8/7414712/>

Адвокати Жеваго кажуть, що не знайшли жодної інформації про накладення на нього санкцій

Юристи, що представляють інтереси Костянтина Жеваго, заявляють, що не знайшли в офіційних джерелах жодної інформації про накладення на їхнього клієнта в Україні персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій). "Інформація про осіб, до яких застосовані спеціальні економічні та інші

обмежувальні заходи, опублікована на офіційних сайтах ВРУ, ОП та РНБО. Нами перевірені зазначені офіційні джерела. Жодної згадки про застосування санкцій до К. Жеваго вони не містять”, - повідомила Пушина. При цьому Пушина посилається також на відповідь Ради національної безпеки і оборони України (РНБО), вважаючи її підтвердженням відсутності санкцій. Проте у відповіді лише зазначається, що ані РНБО, ані секретар Ради нацбезпеки не уповноважені збирати, реєструвати, накопичувати чи поширювати дані осіб, на яких накладені санкції. Та порадили самостійно шукати таку інформацію в указах президента.

<https://espresso.tv/advokati-kostyantina-zhevago-sprostovuyut-informatsiyu-pro-nakladennya-na-nogo-sanktsiy>

Агентство з Розшуку та Менеджменту Активів - АРМА

Голова АРМА Олена Дума повідомила, що сьогодні, під час наради з представниками профільних міністерств та державних компаній, Міненерго підтримало пропозицію АРМА про передачу мережі «Глуско» в управління АТ «Укрнафта» за особливою процедурою - у порядку статті 21-1 закону про Нацагентство. Керівник АРМА зазначила, що, з урахуванням негативного досвіду попереднього управителя, в майбутньому договорі буде зафіксовано низку суттєвих умов: мінімальна сума щомісячних надходжень до бюджету – 5 млн грн; погодження з АРМА змін у менеджменті компаній, чії корпоративні права перейдуть в розпорядження управителя; подання «Укрнафтою» конкретизованої звітної інформації по всім рахункам, що не виконувалось попереднім управителем.

«Твердо переконана, що зростання гарантованого доходу держави у щонайменше 13 разів, є кращим свідченням ефективності нових підходів у роботі АРМА. До того ж йдеться лише про мінімальну суму, яка зростатиме по мірі збільшення обсягів продажу пального. Тепер остаточне слово за Урядом – і десятки АЗС по всій країні почнуть реально працювати на державний бюджет», - зауважила Дума.

<https://www.facebook.com/arma.gov.ua/posts/pfbid027BxFvQiosX5PkvYv8niJCf4Qv2H19eN7FhtVaxVJge1MbNgB3hrD8ix8damBe2sMI>

Світ з Китаєм і без Росії. Як на Банковій готують "саміт миру" і переговори про завершення війни

Після зустрічі у Джидді її учасники не оприлюднили жодного офіційного документа чи спільної заяви, але це зовсім не свідчить про будь-які проблеми або про брак результатів. Було наперед відомо, що переговори у Саудівській Аравії не передбачають офіційних рішень. Ба більше, у дипломатії майже ніколи не буває такого, щоби за підсумками переговорів політичних радників (а зустріч у Джидді мала саме такий статус) були ухвалені офіційні документи. Тим більше – коли йдеться про політично чутливі питання. Звичайна роль політрадників – провести

купу зустрічей, напрацювати непублічний результат і передати його своїм політичним лідерам, щоби ті потім, вже маючи готовий документ, зібралися на одну годинку на суто формальну зустріч, після якої вийшли би до телекамер і оголосили про "здобуту ними перемогу".

Просування "формули миру" стало однією з головних задач української дипломатії, при цьому на Банковій наголошують, що її 10 пунктів мають лишитися незмінними. 10 пунктів – це просто рамкові назви напрямів, за якими світ має вирішувати проблеми, створені агресією РФ проти України:

Радіаційна та ядерна безпека; Продовольча безпека; Енергетична безпека; Звільнення полонених і депортованих осіб; Відновлення територіальної цілісності України; Виведення російських військ і припинення бойових дій; Відновлення справедливості; Екологічна безпека; Недопущення ескалації війни та повторення агресії; Підтвердження закінчення війни.

Ці 10 пунктів навмисне сформульовані нечітко, щоби про деталі можна було домовитися – і саме про це тривають переговори. Так, у Джидді, крім цього переліку, обговорювали також його "розшифровку", текст якої бачила ЄвроПравда.

<https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/08/8/7167179/>

Попередні моніторинги:

✚ Моніторинг №17 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9617-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ Моніторинг №16 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9616-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ Моніторинг №15 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9615-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni-2/>

✚ Моніторинг №14 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9614-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №13 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9613-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №12 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9612-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №11 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9611-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №10 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9610-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №9 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%969-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №8 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%968-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №7 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%967-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №6 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/komanda-ants-prodovzhu%d1%94-retelno-vidslidkovuvati-mozhливosti-konfiskaczi%d1%97-rosijskih-aktiviv-yak-v-ukra%d1%97ni-tak-i-za-%d1%97%d1%97-mezhami/>

✚ **Моніторинг №5 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%965-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №4 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%964-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

✚ **Моніторинг №3 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%963publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

✚ **Моніторинг №2 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%962-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

✚ **Моніторинг №1 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%961-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

Лідія Лісовська
Ярослав Сидорович